

عنوان مقاله:

کتیبه های پهلوی آتشکده ویگل، شواهدی بر فروزان بودن آتشکده ویگل در قرون نخستین اسلامی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات باستان شناسی پارسه، دوره 6، شماره 22 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

Majid Montazerzohouri - Assistant Professor, Department of Archaeology, Faculty of Literature and Humanities, University of Tehran, Tehran, Iran

Mohsen Javeri - Associate Professor, Department of Archaeology, Faculty of Architecture and Art, Kashan University, Kashan, Iran

Dieter Weber - Professor in the Institute of Iranian Studies, University of Berlin, Germany

خلاصه مقاله:

محوطه تاریخی ویگل و هراسکان در شهرستان آران و بیدگل در شمال استان اصفهان واقع شده است. مطالعات باستان شناسی فصل اول این محوطه منجر به شناسایی بخش چهارطاقی یک آتشکده و قسمتی از راهروی طواف آن گردید. فصل دوم کاوش آتشکده در جهت شناسایی سایر فضاها در اطراف بخش مرکزی آتشکده بود. مطالعات باستان شناسی مشخص ساخت از آنجا که این آتشکده در بافت شهری ساخته شده است، نسبت به آتشکده هایی که دور از محوطه های استقرار ساخته شده اند، اهمیت بیشتری دارد. به جز شواهد معماری، عناصر مذهبی و تزئینی گچی یافت شده در این آتشکده، شناسایی چند کتیبه پهلوی ساسانی بر روی دیوارهای راهروی طواف شرقی آتشکده و کشف سفال نوشته های پهلوی (استروکا) بر اهمیت آن افزود. کتیبه های پهلوی بر روی ازاره های گچی و دیوارهای با پوشش گل اخری به خطی خوش نگاشته شده اند و متاسفانه به جز چند کتیبه بیشتر آن ها قابل خوانش نیست و نیازمند پژوهش گسترده ای است. گردآوری اطلاعات درباره آتشکده ویگل و کتیبه های پهلوی آن به شیوه میدانی صورت گرفته و روش پژوهش براساس مطالعات زبان شناسی و توصیفی-تحلیلی است. پرسش های اصلی پژوهش عبارتند از: محتوای کتیبه های پهلوی چیست و چه مضامینی را شامل می شود؟ تاریخ تخمینی نگارش این کتیبه ها چه بازه زمانی را شامل می شود؟ با توجه به مطالعات زبان شناسی و باستان شناختی صورت پذیرفته، قرارگیری این کتیبه ها در داخل فضای آتشکده، مضامین کتیبه ها سوبه مذهبی دارند و با توجه به نظر پژوهشگران حوزه زبان های باستانی این کتیبه ها احتمالاً در قرون اول و دوم هجری قمری نگاشته شده اند. با توجه به تاریخ گذاری کتیبه ها به نظر می رسد آتشکده ویگل که از روزگار ساسانی حیات داشته، تا قرون اولیه هجری قمری فروزان و دارای اعتبار بوده و پس از آن با اشاعه دین اسلام به مرور این آتشکده دستخوش تغییرات ساختاری و هویتی شده و احتمالاً در قرن شش هجری قمری بر اثر رخ دادهای تاریخی برای همیشه متروک گردیده است.

کلمات کلیدی:

Vigol and Haraskan, Fire Temple, Sassanan Period, Islamic Period, Pahlavi Inscription
ویگل و هراسکان، آتشکده، دوره ساسانی، دوران اسلامی، کتیبه پهلوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1870697>

